

Valprogram 2022

Centerpartiets politik för Norrtälje kommuns bästa

Centerpartiet

NORRTÄLJE

Innehållsförteckning

Välkommen till en närodlad politik för Norrtälje kommuns bästa	4
Vi kan bidra till klimat- och miljömålen	5
Klimat	5
Miljö	6
Värdefulla natur- och kulturmiljöer	6
Närodlad mat	7
Hela kommunen ska leva och utvecklas	8
Kommunens ekonomi	8
Landsbygd	8
Skärgård	9
Norrtälje stad växer	10
Kommunikationer	10
Vår närmaste omvärld	12
Företagande och arbete	13
Jobb i hela kommunen!	13
Vård och omsorg	14
Vård och omsorg nära dig	14
Primärvården	14
Omsorg om äldre	15
Sjukhuset	15
Psykiatrisk vård	15
Stöd och service till dig med funktionsnedsättning	15
En god folkhälsa	16
Trygghet i hela kommunen	16
Trygghet i vardagen	16
Migration och integration	17
HBTQIA	17

Skola och utbildning	18
Förskolan	18
Grundskolan	18
Gymnasieskolan	19
Grundsärskolan och gymnasiesärskolan	19
Högre utbildning	20
Ung i Norrtälje kommun	20
Demokrati	20
Värna och utveckla demokratin	20
Finskt förvaltningsområde	21
Kultur, idrott och fritid	21
Kultur i hela kommunen	21
Lyft idrottens föreningsliv	22
Kort och gott!	23
En sammanfattning i punktform	

Välkommen till en närodlat politik för Norrtälje kommuns bästa

Norrtälje kommun är en bra kommun att leva i. Här finns trygghet, arbetstillfällen, fina bostadsmiljöer och en fantastisk natur. Vår kommun växer och har framtidstro. Det är också en kommun som är förhållandevis småskalig, men som samtidigt har Stockholm, Uppsala och Arlanda inom bekvämt avstånd. Norrtälje kommun har flera centralorter men också en vidsträckt landsbygd.

I kommunstyrelsen har Centerpartiet under flera decennier spelat en avgörande roll för kommunens utveckling. Genom ett ansvarstagande samarbete med andra partier har en stabil politisk ledning gjorts möjlig. Centerpartiets politik har en avgörande påverkan på kommunens utveckling.

Nu är det val igen! Många punkter i detta politiska program kan kännas igen från tidigare valrörelser. Och det är inte så konstigt – det handlar om en stabil politik som påbörjats under tidigare mandatperioder och som vi vill fortsätta att arbeta för och utveckla vidare. Det handlar i grunden om alla människors lika rätt och värde. Det handlar om Centerpartiets liberala värderingar. Det är en politik som syftar till att ge dig som kommuninvånare valfrihet och möjligheter att själv bestämma hur du vill forma ditt liv. Det är en politik som syftar till att du ska vara trygg med att samhället förmår att ta ansvar för alla de viktiga gemensamma uppgifterna.

På Centerpartiets valsedel till kommunvalet finns många namn. Vi kommer från stad och tätorter, från landsbygd och skärgård. Vi representerar alla delar av kommunen och har vitt skilda yrkeslivserfarenheter. Flera av oss är lantbrukare eller engagerade i de gröna näringarna. Vi är unga, medelålders och äldre. Vi tror att vi tillsammans på ett bra sätt kan förstå och verka för invånarnas bästa. Din röst är viktig för att vi fortsatt ska få det förtroendet!

Välkommen att läsa de följande sidorna som beskriver hur vi vill att vår kommun ska fortsätta att utvecklas och bli ännu bättre att leva i!

Vi kan bidra till klimat- och miljömålen

Sveriges klimatmål är att vi senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp.

Centerpartiet står för framtidstro. Nyckeln till en hållbar framtid är moderna lösningar, teknisk utveckling och en seriös strävan att förbättra förutsättningarna att uppnå målen för klimatet och miljön. Kommunen ska ta ett ansvar för sin egen verksamhet, men också göra det möjligt och enkelt för invånarna att göra smarta klimat- och miljöval. I kommunen finns rika naturresurser i form av odlingsmark, betesmark och skogar, som kan bidra med förnybara produkter i den omställning som Sverige just nu genomgår.

Klimat

Utsläppen av växthusgaser som påverkar jordens uppvärmning (ofta uttryckt som koldioxidekvivalenter) är den viktigaste faktorn som påverkar klimatet. Centerpartiet har därför bidragit till att ta fram ett miljö- och klimatprogram för kommunens egen verksamhet. Vi vill att programmet ska tillämpas så att kommunens inköp och upphandlingar ska göras med större hänsyn till påverkan på klimat och miljö.

Kommunens egna transporter ska styras över till elbilar och biogasbilar. Liknande krav ska också vara en väsentlig faktor i kommunens upphandlingar.

I det kommunala fastighetsbeståndet ska arbetet påskyndas avseende utbyte till energisnål teknik och installationer av solfångare/solceller på lämpliga tak.

Centerpartiet vill också ge invånarna större möjligheter att göra klimatsmarta och miljövänliga val genom en aktivare energirådgivning.

Lokal produktion av energi genom solceller, vindkraftverk samt biogas och vätgas ska uppmuntras. Biogas kan till exempel skapas med gödsel, matrester och energigrödor som insatsvaror. Vår bygd är delvis tätbebyggd och vindkraftverk vill vi gärna se som stora vindkraftsparker ute till havs, där de orsakar minst störningar och kan ge mest effekt.

Det är också viktigt att säkerställa efterfrågan på biogas i kommunen, dels genom att kommunen använder biogasfordon, dels genom att arbeta för att fler tankställen för biogas kommer till stånd.

Möjligheten att använda elbil ska stimuleras genom fler laddstolpar på fler platser i vår kommun. Norrtälje Energi ska vara en självklar aktör i den utvecklingen.

Möjligheten att resa kollektivt ska stimuleras genom att fler pendlarparkeringar byggs och genom att de befintliga utökas, så att de täcker behovet.

I en nära framtid vill vi se lokal produktion av biogas (till exempel vid reningsverk) och på lite längre sikt även vätgas. Vätgas ser vi i första hand som ett sätt att lagra energi, som ändå produceras även när förbrukningen är låg.

I Norrtälje kommun byggs det för fullt. Men byggandet kan göras mer klimatsmart genom att markant öka andelen hus byggda helt i trä. Småhus byggs redan i hög grad i trä, så det handlar främst om hur vi kan planera för fler flerfamiljshus i trä. Norrtälje behöver en tydlig träbyggnadsstrategi.

Trä är både ett miljövänligt och ett klimatsmart material. Träd tar upp koldioxid när de växer och kolet lagras sedan i träet. Trä kan i bästa fall dessutom återvinnas innan det till slut förbränns och blir till elkraft och värme. Idag har utvecklingen av flerfamiljshus i trä kommit långt.

Vid allt kommunalt byggande ska möjligheten att bygga i trä prövas. Möjligheten att redan i detaljplanearbetet förbereda för trähus måste tas tillvara.

Miljö

För en god vattenkvalitet i hav, sjöar och vattendrag vill Centerpartiet att kommunen ökar satsningarna på reningsverken så att de i högre grad reducerar farliga kemikalier och hormonstörande ämnen. Avlopps nätet och reningsverken bör utvecklas så att de kan certifieras. Det underlättar också återanvändning och återvinning av det renade slammet - en del i kretsloppsarbetet.

För enskilda hushåll och samfälligheter ska det bli lättare än idag att installera moderna mindre avloppsanläggningar. Gärna i ett utvecklat samarbete med Utvecklingscentrum för Vatten (UCV). Detta är en avgörande faktor för att minska utsläppen, i synnerhet i sjö- och kustnära lägen.

I kommunen pågår ett arbete med att fasa ut de enskilda avlopp som sedan länge har slutat att fungera tillfredsställande. Det arbetet måste fortsätta för att minska risken för övergödning. Det är inte alltid populärt hos de drabbade fastighetsägarna, men en nödvändighet i vår kommun, som har flest enskilda avlopp i hela landet.

Dagvattnet är idag en stor miljöbov och kräver en mer hållbar hantering med dagvattendammar och infiltrationsytor som renar och fördröjer transporten av vattnet till sjöar och hav.

Centerpartiet vill utöka återvinningscentralernas verksamhet så att återanvändning och återvinning stimuleras i högre grad.

Möjligheterna att gå och cykla ska förbättras både i tätorterna och på landsbygden. Särskilt i närheten av skolor, idrottsplatser, bad och större busshållplatser.

Centerpartiet har bidragit till att det finns ett anläggningsbidrag för gång- och cykelvägar att söka för samfälligheter och byalag, som vill lösa dessa frågor i egen regi. Vi vill utöka denna möjlighet.

Centerpartiet vill att medel avsätts för att våra sjöar med dålig vattenstatus kan restaureras.

Värdefulla natur- och kulturmiljöer

Norrtälje kommun har en unik natur med odlingslandskap, beteshagar, skogar och skärgård. Värdefull natur uppstår på olika sätt: Dels genom skydd och bevarande, dels genom att den brukas. Det finns idag 118 naturreservat i kommunen. Kommunens tilltalande landsbygd och natur har sin grund i att bönderna genom århundraden har

brukat jorden och skogen. För Centerpartiet är det viktigt att lantbrukarna ges möjligheter att fortsätta brukandet med moderna metoder. Odlingslandskapet ska skyddas genom att de bästa åkermarkerna undantas från exploatering.

Färsna gård håller på att ombildas till ett kommunalt naturreservat, tack vare Centerpartiets tydliga engagemang i frågan. Färsna är en unik plats, alldeles intill stadskärnan med 81 hektar mark varav 61 hektar är skog att ströva i. Centerpartiet anser att skogen ska skötas så den erbjuder rekreativsmöjligheter och naturupplevelser för kommunens invånare.

På Färsna gård finns dessutom flera föreningar, som har till syfte att lära ut om lantbruk, odling och skogsbruk förr och nu. Den kommunala stiftelsen Norrtälje Naturcentrum är ett viktigt kunskapscentrum för lantbruk och skogsbruk. 4H skapar positiva attityder och en vilja hos ungdomar att lära sig om djur och natur. Veterantraktorklubbens fordon, maskiner och kunskap gör människor delaktiga i bygdens skog och lantbruk. Nämnas bör också att Skärgårdsgymnasiets Naturbruksprogram har Färsna Gård som hemgård och att det bedrivs daglig verksamhet på gården.

Centerpartiet stödjer idén att skapa ett Science Center på Färsna gård, där naturkunskap och ekologi tillgängliggörs på ett pedagogiskt sätt, som komplement till skolornas teoretiska undervisning.

Kommunen är en stor markägare och kommunen ska vårda sina skogar och marker så att de blir mer tillgängliga för invånarnas naturupplevelser, motion och olika aktiviteter. Detta är särskilt viktigt nu när kommunens folkmängd ökar kraftigt.

Norrtälje har många intressanta forn- och kulturlämningar som bör lyftas fram och tillgängliggöras. Centerpartiet vill att arbetet fortsätter så att skyltning blir tydlig. Att det tas bort sly och röjt fram vägar så att tillgängligheten ökar.

Närodlad mat

För oss i Centerpartiet spelar den närodlade maten en viktig roll i vår strävan för ett gott klimat, en god miljö och en god livskvalitet.

Mat är hälsa och livskvalitet. Måltiden kan vara dagens viktigaste händelse. Därför är det viktigt att den är aptitlig både för öga och gom. Mat och tillagning av mat har också ett pedagogiskt syfte.

Genom goda exempel vill vi flytta matlagningen närmare de som ska äta maten. Maten ska lagas med omsorg och av bra råvaror. Köttet ska komma från djur som har levt ett bra djurliv. Vi vill att andelen tillagningskök i förskolor, skolor, sjukhus och omsorg ska öka.

Det är klimatsmart att laga mat från grunden, att inte kasta mat och att ta vara på den mat som inte går åt vid måltiden. Det är också klimatsmart att i så stor utsträckning som möjligt använda närproducerade produkter.

Vildsvin som bökar i trädgårdar och på åkrar kan bli en närodlad delikatess om byråkratin förenklas för försäljning av vildsvinskött. Centerpartiet vill att kontrollen av köttet och styckningsanläggningarna delegeras från Livsmedelsverket till kommunens livsmedelsinspektörer, så att köttet enklare kan säljas till lokala butiker och restauranger.

Hela kommunen ska leva och utvecklas!

För att alla invånare ska känna sig som likvärdiga kommuninvånare är det viktigt att det finns goda möjligheter till jobb, att integrationen fungerar och att både stad, landsbygd och skärgård erbjuder goda livsmiljöer och likvärdig service. Men formen och sättet, som servicen ges på, kan vara olika.

Kommunikationerna måste vara goda, vare sig det handlar om vägar, busslinjer eller båttrafik. Ett bra bredband är nödvändigt både för invånarna och för företagen. För att hålla ihop kommunen krävs en god kommunal ekonomi och att den ska vara i balans – det vill säga att det måste finnas tillräckligt med inkomster för att täcka utgifterna för de tjänster invånarna efterfrågar.

Kommunens ekonomi

Det är alltid en påfrestning på kommunens ekonomi att vara i en tillväxtfas, som kommunen är i nu och har varit i under flera år. För att klara investeringar och ge kommuninvånarna bra service behöver Norrtälje kommuns ekonomi växa samtidigt som den ska vara i balans - kostnaderna ska täckas av intäkterna. Varje skattekrona ska användas klokt, så att kommunalskatten inte behöver höjas. När vi blir fler i kommunen påverkar det verksamheten - en rad investeringar ligger framför oss. Det handlar om förskolor, skolor, fler äldreomsorgsplatser, vatten och avlopp och annan kommunal service.

Landsbygd

Alla beslut som tas av kommunen ska landsbygdssäkras. Det innebär att man inför ett beslut alltid ska ställa sig frågan om beslutet har en påverkan på landsbygden. Centerpartiet arbetar för en utveckling som är miljömässigt, klimatmässigt, socialt och ekonomiskt hållbar i hela kommunen. Fler ska få möjlighet att bosätta sig på landsbygden.

De gröna näringarna, jordbruk och skogsbruk, är viktiga i vår kommun. Landsbygdsföretagen utgör en stor del av kommunens näringsliv, med många små och medelstora företag, som skapar arbete och skatteintäkter.

För att få mer lokalt odlade livsmedel i våra offentliga kök, vill vi att kommunen ska dela upphandlingarna i mindre volymer, så att lokala producenter också kan vara med och erbjuda sina produkter. Kommunen behöver då också vara beredd att betala för det mervärde som närodlad mat innebär.

Vår åkermark behövs för att odla livsmedel och foder till djuren, men även energi. Vår betesmark behövs till djuren. Livsmedelsproduktionen är viktig, både ur självförsörjningsgrad men också för att kunna nå målen i Sveriges livsmedelsstrategi. Därför ska värdefull åkermark inte bebyggas eller på annat vis exploateras.

Vi behöver värna det produktiva skogsbruket. Skogen är inte bara en plats för rekreation utan producerar också material till byggnation, pappersprodukter, energi med mera.

Centerpartiet har varit drivande för att bilda Landsbygdsrådet. Det är en viktig mötesplats och ett forum för landsbygdens frågor. Vi vill utveckla Landsbygdsrådet ytterligare genom att tydligare involvera det i arbeten och uppdrag som berör landsbygden. Rådet är en viktig förutsättning för att genomföra det antagna Landsbygdsprogrammet.

Kommunen ska öka samarbetet och den löpande dialogen med de lokala utvecklingsgrupperna. Kommunen ska även stimulera bildandet av nya utvecklingsgrupper på fler platser.

Viltet i vår natur är en resurs, men kan också vara ett problem. Det stora antalet vildsvin orsakar skador på skogs- och åkermark, orsakar trafikolyckor och förstör bland annat golfbanor och privata trädgårdar. Vi vill att viltköttet ska kunna serveras i de offentliga köken men även kunna köpas privat. Därför behövs fler lokala vilthanteringsanläggningar så att jägarna kan få möjlighet att avyttra vildsvinsköttet. Även annat vilt, som exempelvis dovhjort, kan bli ett växande problem/potential.

Hästnäringen, som idag sysselsätter många, har stor potential att växa ytterligare. Hästarna bidrar också till att hålla landskapet öppet och levande. Det finns även en potential för hästnäringen inom turism. Centerpartiet vill underlätta för hästföretagare och alla de invånare som har hästen som livsstil, exempelvis genom att arbeta för fler ridvägar och ett hästcentrum.

De gröna näringarna är en förutsättning för en stor biologisk mångfald och ett öppet, varierat landskap, som är ett så viktigt varumärke för landsbygden och skärgården i Norrtälje kommun. På Centerpartiets initiativ har kommunen skapat en e-tjänst för lokala producenter att kunna sälja sina livsmedelsprodukter till kommunens verksamheter. Det är en tjänst vi vill utveckla vidare.

Skärgård

Allmänna kommunikationer samt service måste erbjudas året runt i skärgården. Välplanerade replipunkter på fastlandet med bryggplatser, bilparkeringar, laddplatser och bussförbindelser måste finnas.

Kommunen ska i första hand underlätta för de fastboende i skärgården. Det gäller också att åstadkomma lösningar där även de fritidsboendes köpkraft gagnar det lokala serviceutbudet. De fritidsboende liksom turismen är viktiga för skärgårdens företagare.

Strandskyddet är i grunden viktigt, men tillämpas idag extremt restriktivt av myndigheterna. Därmed hämmas utvecklingen även på öar med fastboende både vad gäller bostäder, verksamhetslokaler och bryggor. Skärgården ges inte möjligheten att ha den fasta befolkning som den bör ha för att bära den grundläggande servicen. Centerpartiet verkar för ett differentierat och flexibelt strandskydd, som tar mer hänsyn till det faktiska skyddsbehovet än de nu alltför rigida reglerna.

Det småskaliga svenska skärgårdsfisket är hotat, bland annat på grund av regler kring arbetsredskap, lönsamhet och krånglig byråkrati. Men även på grund av tillgången på fisk. Det storskaliga industrifisket måste stoppas och populationerna av säl och skarv ska hållas i rimlig balans. Våra fiskare behöver en nystart! Vi vill öka och utveckla det hållbara småskaliga fisket.

Norrtälje stad växer

Norrtälje stad är en tillgång för hela kommunen. Staden har en själ – och den är vi rädda om. Staden växer med nya stadsdelar, vilket också ger en mer attraktiv stadskärna med ett bättre utbud av varor och tjänster samt ett rikare folkliv. För Centerpartiet är det viktigt att utvecklingen och planeringen av ny byggnation sker på ett hållbart sätt.

Vi slår vakt om den genuina bebyggelsen i stadskärnan. Stadens gröna lungor, både stora och små, behövs för att ge en harmonisk och avstressande miljö. Lekplatser och platser för spontana aktiviteter ska finnas.

Centerpartiet vill att det ska finnas en stor bredd i utbudet av bostäder i staden. Det ska finnas hyresrätter, bostadsrätter och egnahem. Kooperativa hyresrätter är en upplåtelseform, som vi idag har ett underskott av i staden.

Små hyresrätter med rimlig hyra behövs för unga vuxna när de ska flytta hemifrån. Även företag och verksamheter har ett behov av att arbetskraft snabbt kan finna en första bostad på orten.

Norrtälje är en lagom stor stad för att många fler skulle kunna använda cykeln för sina dagliga ärenden. Men det måste skapas en mer cykelvänlig miljö i staden och omgivande områden. En miljö som är säker och där cyklisterna inte konkurrerar med andra trafikslag.

Det behövs en parkeringspolitik, som främjar tillväxt och handel i staden. Det ska vara lätt för stadens besökare att hitta en parkeringsplats. Det behövs även bättre parkeringsinformation och parkeringslösningar för de som arbetar i staden.

Parkeringsnormen (antal parkeringsplatser per bostad) vid nybyggnation behöver höjas, för att de boendes behov av parkeringar inte ska hindra de besökande till stadskärnan.

Det behövs även alternativ till att parkera inne i staden. Centerpartiet vill att det byggs ett Resecentrum med parkeringar i flera plan och reseservice vid hållplatsen Campus Roslagen.

Kommunikationer

Norrtälje är till ytan den största kommunen i länet - avstånden inom kommunen är stora. Kommunikationerna till Stockholm, Arlanda, Uppsala och Östhammar är viktiga för kommunens invånare - vare sig de sker med kollektivtrafik eller med bil.

Den slutgiltiga dragningen av väg 77 påverkar Rimbo samhälle, oavsett vilket alternativ det blir. Kommunen påverkar - men Trafikverket beslutar. Det är viktigt för Rimbo att väg 280 läggs om med en förbifart utanför Rimbo. Detta för att undvika den tunga trafiken genom centrum och samhället. Det skapar nya möjligheter för utveckling av Rimbo centrum och tätort.

Roslagsbanan kommer att förlängas till Stockholms Central. Centerpartiet anser att den även bör förlängas från Kårsta via Rö till Rimbo och att den föreslagna förgreningen till Arlanda bör byggas.

Linjen 639 från Hallstavik och Rimbo till Stockholm måste uppgraderas till blåbuss (stombusslinje) med bättre bussar och högre turtäthet.

Centerpartiet arbetar för en direktbuss till Arlanda från Norrtälje via Rimbo och Gottröra. Flygplatsområdets expansion med många nya arbetsplatser gör att det behövs en direkt förbindelse både för de som jobbar där och för flygresenärerna.

För att göra det lättare att använda kollektivtrafiken vill Centerpartiet skapa flera pendelparkeringar längs de större busslinjerna.

Det har gjorts satsningar på gång- och cykelvägar under mandatperioden. Detta arbete ska intensifieras för att klara ett ökat behov i framtiden. Fler banvallar ska rustas till bra cykelvägar.

Centerpartiet har drivit frågan om anläggningsbidrag till gång- och cykelvägar på privat mark och samfälligheter. Dessa stöd har varit populära och flera föreningar har sökt dem och byggt många kilometer. Men vi vill ju naturligtvis att det ska byggas ytterligare många mil under den kommande mandatperioden.

Vi behöver fler cykelvägar utmed Trafikverkets vägar exempelvis utmed väg 76 från Norrtälje till Svanberga och utmed väg 276 från Norrtälje till Bergshamra. Likaså vill vi att banvallen från Rimbo via Finsta till Norrtälje omvandlas till en gång- och cykelväg. På Centerpartiets initiativ har byggnationen av en cykelväg utmed Vätövägen, från Norrtälje till Upplunda påbörjats. Vi är beredda att ta fler liknande initiativ för fler cykelvägar i kommunen.

Husbilsägandet har ökat och Centerpartiet vill underlätta för besöksnäringen genom fler ställplatser för husbilar och husvagnar runt om i kommunen. Även rastplatser bör byggas för att underlätta turistandet i vår kommun.

Centerpartiet vill att Waxholmsbolagets turtäthet i norra skärgården ökar samt att fler linjer upprättas. Det gäller både sommar- och vintertrafik.

Post- och pakethantering till öarna måste samordnas för bättre kvalitet och turtäthet, som gör det möjligt att etablera och driva företag på öarna.

Centerpartiet är positiva till planerna att bygga ut Mellingeholms Flygplats till en regional flygplats för att skapa bättre konkurrenskraft i näringslivet. Det medför också nya arbetstillfällen. Samtidigt måste flygplatsens utveckling vara miljövänlig.

Centerpartiet vill se att hela kommunen förses med bredband i en ännu snabbare takt, inte minst på landsbygden. Vi anser att kommunen bör ta ett större ansvar att samordna detta i områden där de kommersiella företagen inte bygger.

Vår närmaste omvärld

Norrtälje utgör den nordligaste delen av Stockholms län och orienteringen söderut mot huvudstaden är självklar. Men i stora delar av kommunen är det naturligare att söka arbete, utbildning, kultur och annat västerut och norrut – det vill säga runt Arlanda eller i Uppsala län.

Uppsala är Sveriges fjärde största stad med ett stort utbud av kultur, shopping och arbetstillfällen.

Även mot Östhammars kommun finns en påtaglig jobbpendling till intressanta arbetsplatser.

För att hela kommunen ska ha förutsättningar att utvecklas krävs ett utökat samarbete med våra närmaste grannar, så att kommungränsen inte utgör ett administrativt hinder.

Arlanda är arbetsplats för många av kommunens invånare. Resandet med flyg kommer efter pandemin återigen att öka. Centerpartiets målsättning är att flygets miljöpåverkan ska minskas genom teknisk utveckling – bland annat genom en ökande inblandning av fossilfritt bränsle och bättre kollektivtrafik till flygplatsen. I förhandlingarna med SL arbetar Centerpartiet för en direktbuss från Norrtälje via Rimbo och Gottröra till Arlanda.

Som en del i en ökad integrering med Arlanda och Uppsala, vill vi också öka bostadsbyggandet i kommunens västra delar.

Arlanda är ett riksintresse vars så kallade bullermatta hindrar bygglov framför allt i Närtuna. Centerpartiet vill att kommunen tillsätter en arbetsgrupp, som i samarbete med andra kommuner som påverkas av riksintresset Arlanda, utreder möjligheterna att få till förändringar i restriktionerna. Gruppen bör också utreda alternativa möjligheter för Närtuna, till exempel förutsättningarna för ett verksamhetsområde för exempelvis lättare industri och lagerlokaler.

Norrtälje kommun är Sveriges port österut. Kapellskär är en av Sveriges största hamnar med trafik till Finland, Baltikum och inte minst Åland, som också trafikeras via Grisslehamn. Centerpartiet vill se ett utökat samarbete med Åland avseende bland annat arbete, utbildning, kultur och företagande. Det finns stor potential i att se våra två områden mer som en samlad region.

Företagande och arbete

För att alla invånare ska känna sig som likvärdiga kommuninvånare är det viktigt att det finns goda möjligheter till jobb, att integrationen fungerar och att kopplingen mellan skola och näringsliv är naturlig. Alla ska ges möjlighet till arbete efter förmåga.

För företagare ska det vara lätt att finna mark eller kontorsytor för att etablera eller expandera sitt företag. Det ska vara attraktivt att både starta företag och söka jobb i vår kommun.

Jobb i hela kommunen!

Nya jobb skapas i hög grad i växande mindre företag. Våra lokala företag måste ges rimliga möjligheter att kunna delta i kommunens upphandlingar. Centerpartiet arbetar för att kommunens upphandlingar ska kunna delas upp i mindre delar, för att även små lokala företag ska kunna lägga anbud.

Lärlingsjobb ska utvecklas i samarbete med både lokala företag och med kommunal verksamhet.

Sommarjobb är en utmärkt introduktion till arbetsmarknaden och kommunen ska bidra till ökade möjligheter till sommarjobb både i kommunal verksamhet och i lokala företag.

Kommunen ska erbjuda UF-verksamhet (Ung Företagsamhet) för alla gymnasieelever, för att fler ska få kunskap om hur man etablerar och driver ett företag.

För nyanlända är möjligheten att få ett arbete den kanske viktigaste faktorn för en lyckad integration - vare sig man avser att stanna en begränsad tid eller för gott.

Fler vägar till nya jobb i hela kommunen är:

- Bättre villkor för jobbskaparna. Våra många småföretag måste få möjlighet att växa och anställa fler.
- Samverkan mellan företagen, kommunen och arbetsförmedlingen för att skapa fler lokala jobb.
- Utöka satsningen på yrkeshögskoleutbildningarna för den lokala arbetsmarknadens behov.

Centerpartiet vill skapa bättre möjligheter till ett livslångt lärande. Kommunen behöver satsa på vuxenutbildningen.

Yrkeshögskoleutbildningarna i kommunen bör utvecklas. Centerpartiet vill också verka för att fler högskole- och yrkeshögskoleutbildningar förläggs till kommunen.

Vi vill verka för att Norrtälje kommun blir ett nav i Sverige och Europa för ny vattenteknik. Ett water science center som kan locka företag och entreprenörer inom vattenteknik.

Det ska vara enkelt att driva företag i Norrtälje kommun. Företagsklimatet ska bli bättre genom satsningar på entreprenörskap från skola till arbetsliv. Det är viktigt att Norrtälje klättrar i företagsrankingen - det gör att fler företag vill etablera sig här.

Arbetsmarknaden och företagandet är grunden för tillväxt och välstånd. Ett gott företagsklimat ger fler växande företag och fler arbetstillfällen. Centerpartiet vill att kommunen ska ta fram fler planer för verksamhetsområden för industri och handel, i alla delar av kommunen.

Det ska finnas ett väl utbyggt bredband så att det når ut till alla företag - även på landsbygden. Ett väl utbyggt bredband är också en förutsättning för de som arbetar hemifrån en eller flera dagar i veckan. Vi anser att kommunen bör ta ett större ansvar

att samordna bredbandsutbyggnaden i områden där de kommersiella företagen inte bygger.

Vård och omsorg

Vård och omsorg nära dig

Centerpartiet arbetar för att ge alla den bästa livskvaliteten inom vården och omsorgen. Norrtälje-modellen betyder att regionens sjukvårdsresurser och kommunens omsorgsarbete har samordnats under samma hatt. Det har bland annat resulterat i att äldre inte blir liggande kvar på sjukhuset längre än nödvändigt. Det ska vara enkelt att vara patient och omsorgstagare. Centerpartiet vill se en fortsatt utveckling av Norrtälje-modellen för ökad trygghet.

Samtidigt som vi vill ha valmöjlighet för patienten måste det även finnas möjlighet till sammanhållna vårdkedjor. Centerpartiet vill att patienterna ska ha större möjlighet att träffa samma läkare. Med Tiohundra AB och flera andra privata aktörer är samordning mycket viktig.

Långa resvägar och glest mellan patienterna gör att det måste få kosta mer per hembesök i hemtjänsten och hemsjukvården på landsbygden. Norrtälje har därför högre kostnader än många andra kommuner. Centerpartiet vill utvärdera möjligheten att utveckla fler filialer till befintliga vårdcentraler för vård närmare patienten.

Primärvården

Vårdcentraler, barna- och mödravårdscentraler ska finnas över hela kommunen, med gemensamma journalsystem. Snabba akuttider på vårdcentralerna kan minska trycket på sjukhusets akutmottagning.

Centerpartiet vill att vårdcentralerna får ett geografiskt ansvar hopplänkade med hemsjukvård och hemtjänst, vilket möjliggör hembesök. Primärvården behöver stärkas så att andelen av regionens sjukvårdsbudget ökar från dagens 17% till 25%. Det möjliggör att varje patient får en fast namngiven läkare som därmed får god personkännedom om sina patienter, vilket framför allt gynnar alla med stora vårdbehov. Detta kommer att leda till att vårdcentralerna blir navet i sjukvården på riktigt och kan hjälpa till att förebygga den fysiska och psykiska ohälsan som ökar under flera år.

Centerpartiet har varit drivande för att införa en mammografibuss. Målsättningen är att underlätta för de som bor på landsbygden och att fler därmed genomgår kontrollerna. Den nuvarande ordningen, där kvinnor måste planera in en heldagsutflykt till Stockholm för att kunna genomföra undersökningen, är inte acceptabel.

Rekrytering av läkare och sjuksköterskor ska underlättas genom att tidsbegränsade tjänstebostäder tillhandahålls. Utbildningsplatserna för sjuksköterskor och undersköterskor ska bli fler.

Omsorg om äldre

Antalet kommuninvånare i åldrarna över 70 år förväntas öka markant och det medför nya utmaningar i framtiden. Vi lever längre och är friskare tack vare allt bättre vårdmöjligheter. Norrtälje-modellen är en väl fungerande samordning av vård och omsorg. Centerpartiet verkar för en god äldreomsorg med säkerställd kvalitet i hela kommunen. Vi vill se en fast läkarkontakt på särskilda boenden. Många anhöriga deltar också i vård- och omsorgskedjan och anhörigstödet behöver därför byggas ut och förbättras.

Många efterfrågar ett tryggare boende på äldre dar. Vi vill fortsätta utveckla nya former av boenden för äldre, som exempelvis trygghetsboende - boenden där det finns möjlighet till service och gemensamma aktiviteter.

Centerpartiet vill ha en samordnare för att hemservicejänster ska kunna komma till stånd utanför dagens strikta biståndsbedömning. I hemtjänsten och hemsjukvården ska omsorgstagaren i så stor omfattning som möjligt möta samma människor - det är en avgörande trygghetsfaktor.

Sjukhuset

Norrtälje växer och vården ska erbjudas nära dig. Norrtälje sjukhus kapacitet behöver ökas. Vi kommer därför att arbeta för att det byggs ut med nya moderna lokaler för att kunna erbjuda framtidens hälso- och sjukvård. Både akutmottagningen och närakuten behöver byggas ut. Vårt sjukhus ska vara i framkant när det gäller vården och vara en attraktiv arbetsplats.

Det ska vara möjligt att föda i Norrtälje! Möjligheterna till en barnmorskeledd förlossningsavdelning behöver utredas närmare.

Psykiatrisk vård

Den psykiatriska vården är sedan länge överbelastad, dels på grund av ökande psykisk ohälsa, framför allt bland yngre, och dels på grund av att behovet av neuropsykiatriska utredningar har ökat liksom behovet av stöd och medicinering en tid därefter.

Genom Norrtälje-modellen vill vi ytterligare stärka samverkan och samordningen i hela vårdkedjan. Ingen ska falla mellan stolarna!

För Centerpartiet är barn- och ungdomspsykiatri (BUP) ett prioriterat område.

Stöd och service till dig med funktionsnedsättning

Centerpartiet anser att kommuninvånare med funktionsnedsättning ska ha ökad rätt att bestämma över innehållet i sitt stöd, sin hjälp och sin service. Varje invånare har rätt till ett fullvärdigt liv utifrån sina egna behov. Kommunen har ett särskilt ansvar att göra samhället tillgängligt för alla.

Centerpartiet vill se över ersättningen för den kommunala assistansen med utgångspunkt i hur den enskilda individens valfrihet kan garanteras.

Vi är övertygade om att ett steg mot full delaktighet är möjligheten att kunna försörja sig genom eget arbete. Därför är det viktigt att ha möjlighet att kunna jobba utifrån sin arbetsförmåga. Det behövs också bättre möjligheter till livslångt lärande. Utbildning ger bättre villkor på arbetsmarknaden och därmed större delaktighet i samhället.

Norrtälje kommun behöver stärka sitt arbete inom funktionshinderfrågorna. Vi vill lyfta dessa frågor högre upp på dagordningen genom att tillsätta en ombudsman för funktionshinderfrågor.

En god folkhälsa

Trots att det redan genomförs mycket förebyggande arbete i Norrtälje, så har vi stora utmaningar med höga ohälsotal.

En god folkhälsa kan delvis förebygga fysisk och psykisk ohälsa. Kommunens uppgift är att främja invånarnas möjligheter till en sund livsstil. Det handlar bland annat om kost, motion och regelbundna vanor. Det ska vara lätt att motionera; gång- och cykelvägar är viktiga. Tillgång till idrottshallar och ytor för spontanidrott och lek är viktiga för att främja folkhälsan. Maten som serveras genom kommunens försorg ska vara god och näringsrik.

Den goda grunden ska läggas tidigt, därför har skolan och elevhälsovården en nyckelroll. Centerpartiet vill fortsatt aktivt arbeta för att förebygga psykisk ohälsa hos barn och unga i hela kommunen.

Föreningslivet bidrar genom att möjliggöra många aktiviteter, men ger också invånarna möjligheter att vara med och påverka, vilket också är en viktig folkhälsoaspekt.

Flera av dessa ämnen behandlas på andra platser i det här häftet. Det viktiga är att alla kommunala beslut ska inkludera folkhälsoaspektivet, där så är tillämpligt.

Trygghet i hela kommunen

Trygghet i vardagen

Barn ska ha en god uppväxtmiljö. Därför vill Centerpartiet låta barnperspektivet genomsyra alla beslut. Tidig upptäckt av barn och ungdomar, som riskerar att utveckla ett skadligt beteende, är en nyckel till att kunna förebygga ett framtida utanförskap.

Öppna förskolor behövs i hela kommunen som en viktig aktivitet för både barn och föräldrar.

Centerpartiet anser att "Vuxna på byn" (kvällsvandringar) är en viktig verksamhet och deras insats bör fortsatt stödjas av kommunen.

Centerpartiet stödjer ett brottsförebyggande arbete där kommunen, polisen, övriga myndigheter, den ideella sektorn och näringslivet samarbetar. Detta för att minska brottsligheten och öka den upplevda tryggheten. Det ska vara tryggt att vistas utomhus var man än bor i kommunen. Centerpartiet stödjer arbetet som Tink (Trygg i Norrtälje

kommun ansvarar för. Den nyligen inrättade trygghetsfonden bidrar till att det lokala föreningslivet kan söka pengar för trygghetsskapande åtgärder.

Trygghet vid området runt Norrtälje busstation är viktig. Fler fältassistenter och poliser måste arbeta runt stationen. Även den fysiska miljön behöver ses över.

Inom tätbebyggda områden ska arbetet fortsätta med att göra den fysiska miljön tryggare genom åtgärder som till exempel bättre belysning, undanröjande av skymmande växtlighet med mera.

Emellanåt framförs idéer om att i den lokala ordningsstadgan införa en tillståndsplikt för så kallad passiv penninginsamling. Det blir då en extra uppgift för polisen att hantera. För ett tryggare Norrtälje behöver polisen resurserna till att motverka verkliga brott, inte minst för att få bort den grova organiserade brottsligheten.

Vi anser att det är orimligt att göra det kriminellt att be om hjälp och med det lägga resurser och administration på att lagföra människor som tigger utan tillstånd. En människa som tigger utanför en butik är i sig inget hot mot tryggheten.

Om en individ uppträder aggressivt eller hotfullt mot andra människor i våra tätorter finns redan idag lagstiftning för att polisen ska kunna agera.

Centerpartiet tar tydligt avstånd varje förslag att införa tiggeriförbud.

Migration och integration

Centerpartiet verkar för att kommunen ska ha en öppen och välkomnande attityd till de flyktingar som anländer till kommunen.

Allt fler människor migrerar och många av dessa flyr från krig och förtryck. Medmänsklighet är utgångspunkten för allt vi tycker och gör. Asylrätten ska värnas och barn ska ha rätt att förenas med sina föräldrar.

Kriget i Ukraina har lett till fasansfulla övergrepp på människor som har tvingats fly, även till vår kommun. Människor vill hjälpa. Civilsamhället och enskilda individer ska ha möjlighet att välkomna människor som söker sig till Sverige. Kommunen har en viktig roll i mottagandet, bland annat genom att erbjuda skola och omsorg.

Kommunen behöver utveckla samarbetet än mer med civilsamhället, arbetsförmedlingen och det lokala näringslivet.

Nya, långväga rospiggar berikar vår kommun och kan bidra till att minska den brist på arbetskraft som präglar många branscher. För att uppnå det krävs att dessa individer får chans att lära sig svenska och snabbt börjar jobba eller studera, vare sig man planerar att stanna en kortare tid eller för gott.

HBTQIA

HBTQIA, förkortningen står för homosexuella, bisexuella, transpersoner, personer med queera uttryck och identiteter, intersexvariationer och asexuella.

Alla i Norrtälje kommun har rätt att känna sig trygga med att kunna leva med den sexualitet man själv identifierar sig med. Centerpartiet värnar om HBTQIA-personers trygghet, både i privatliv, arbetsliv och i kommunens verksamheter. Kunskaperna om HBTQIA-personers situation måste öka och vi vill att kommunen har ett inkluderande arbetssätt. Skolan är en särskilt viktig plats, som måste erbjuda en trygg, säker och identitetsstärkande miljö.

Personer som identifierar sig som HBTQIA löper en större risk att drabbas av psykisk ohälsa. En starkt bidragande orsak till det är gruppens större utsatthet för diskriminering och hat. I alla livets delar har man, oavsett om man identifierar sig som HBTQIA eller ej, rätt till en värdig behandling, hos BVC, skolan, socialtjänsten, på jobbet och i äldreomsorgen.

Skola och utbildning

Barn och ungdomarna är vår framtid och att ge alla barn en bra utbildning är den viktigaste pusselbiten för det livslånga lärandet och för att förebygga både ohälsa, kriminalitet och utanförskap. En god skola och utbildning ger individen verktygen att förverkliga sina mål i livet.

Förskolan

Centerpartiet vill att förskolor och grundskolor ska hålla högsta kvalitet i hela vår kommun. Varje barn ska få hjälp och stöd att nå sin egen fulla potential.

Tidiga insatser redan i förskolan är avgörande för att verkligen ge alla barn chansen att lyckas i skolan. För att uppnå detta behöver det finnas fler behörig personal per barngrupp eller mindre grupper. Dessutom behövs resursförskolor på fler platser i kommunen.

Även de som har skiftarbete ska kunna använda förskolans tjänster och vi vill därför se en kommunal förskola med nattis i centrala Norrtälje.

Norrtälje kommun är ett finskt förvaltningsområde, vilket innebär att viss samhällsservice ska kunna tillhandahållas på finska. Bland annat ska de som så önskar kunna erbjudas plats i förskoleverksamhet där hela eller delar av verksamheten bedrivs på finska. Det är viktigt för Centerpartiet att det finns tillräckligt med förskoleklasser med sverigefinsk inriktning.

Grundskolan

Alla barn ska ges möjlighet att lyckas i grundskolan med rätt hjälp och stöd oavsett om det är specialpedagog, resursklass eller mindre studiegrupp som behövs. Norrtälje kommun behöver minst en ytterligare resursskola. Men det är också lika viktigt att de som ligger lite före ska kunna få tillräckliga utmaningar för att fortsätta att stimuleras och utvecklas.

Vi vill renodla lärarpuppraget till att fokusera på elevens lärande och utveckling och minimera administrativa kringuppgifter.

Skolan ska i samverkan med det lokala kultur- och föreningslivet ge eleverna möjlighet att utvecklas även efter skoldagens slut.

Elevhälsovården ska stärkas i hela kommunen. Ett effektivt förebyggande arbete ska ske genom samverkan mellan de verksamheter som finns närmast barn och ungdomar.

Upphandlingen av skolskjutsar ska göras med fokus på leveranskvalitet. Inget barn ska behöva stå och vänta på en skolskjuts som inte kommer eller känna sig otrygg under sin resa.

Skolorna ska rustas upp med fina omklädningsrum med enskilda duschar och en trygg miljö.

Centerpartiet vill öka andelen lokalproducerad mat som tillagas på plats i skolans kök. Måltiden har också en pedagogisk funktion att lära ut varifrån maten kommer och hur den produceras.

Skolbiblioteken fyller en viktig funktion och ska kunna erbjudas i hela kommunen utifrån varje skolas egna behov.

Gymnasieskolan

Gymnasieskolan i Norrtälje kommun ska ha ett brett utbildningsutbud och attraktiva utbildningar, så att alla gymnasieelever ska kunna gå vidare till arbete, yrkesutbildning eller högre studier. I samverkan mellan kommunen och de enskilda gymnasieskolorna, ska eleverna erbjudas så många program som möjligt.

Rodengymnasiet behöver rustas upp och fler parkeringsplatser för eleverna behövs.

Norrtälje har av tradition väl utbyggda yrkeslinjer på gymnasiet. Alla elever som går på dessa måste ges möjlighet att kunna få behörighet till högskolestudier.

Centerpartiet vill skapa en gymnasial utbildning med inriktning mot vattenteknik (Watertech). Norrtälje är en lämplig plats för en sådan utbildning eftersom vi har flest enskilda vattentäkter och avlopp av alla Sveriges kommuner. Idag bedrivs forskning både på Erkenlaboratoriet och Utvecklingscentrum för vatten (UCV) och de skulle kunna samverka med ett specialiserat gymnasieprogram.

Grundsärskolan och gymnasiesärskolan

Att möta, bemöta och utmana elever som har kognitiva utmaningar kräver kompetent personal som brinner för sitt uppdrag och ändamålsenliga lokaler för att hålla en hög kvalitet.

Gymnasiesärskolans verksamhet ska vara en naturligt integrerad del i Rodengymnasiet. Programutbudet för gymnasiesärskolan ska tas fram utifrån elevernas önskemål och behov, i samverkan med föräldrar och vårdnadshavare.

Möjlighet till arbete eller vidare studier för den som gått gymnasiesärskolan måste förbättras.

Högre utbildning

Centerpartiet vill satsa på fler möjligheter till högre utbildningar i kommunen.

Vi vill fortsätta att utveckla tekniskt basår både i Hallstavik och Norrtälje, som gör att fler får möjlighet till ingenjörsutbildningar.

Ännu fler högskoleutbildningar ska erbjudas, där studiegruppen läser lokalt i Norrtälje kommun.

Satsa på fler yrkeshögskoleutbildningar på Campus Roslagen, både för vidareutbildning i ett befintligt yrke eller ett helt nytt.

Ung i Norrtälje kommun

Centerpartiet ser det som angeläget med aktivt stöd till egen försörjning genom fullföljande av studier eller genom arbete.

Yngre bostadssökande behöver bostäder till hållbara kostnader och med kort kötid. I dagsläget är det svårt för ungdomar att flytta hemifrån och påbörja sitt egna liv. Om man inte studerar är det svårt att få tag på en hyreslägenhet med en hållbar hyreskostnad.

Centerpartiet vill att kommunen utvecklar möjligheterna till lärlingsjobb i samarbete med företagen.

Fritiden är en viktig del av varje människas liv. Vi måste vara lyhörda för ungdomars önskemål och förslag. Till exempel för hur de vill vara med och forma vår kommun avseende exempelvis fritidsaktiviteter, kollektivtrafik och annat som är viktigt för dem. Yngre, som ofta saknar körkort, har behov av tätare bussturer, särskilt kvällstid. Vi vill utveckla ett U-hus i samråd med ungdomarna, en verksamhet som är öppen för alla.

För att underlätta samråd samt ge ungdomarna ett verktyg till faktisk påverkan på kommunens utveckling, vill vi inrätta ett ungdomsråd där ungdomar framförallt kan komma med förslag men också agera som remissinstans. Centerpartiet arbetar aktivt med frågan och vi vill fortsätta det arbetet.

Demokrati

Värna och utveckla demokratin

Demokratin och tilltron till demokratin är grundbulten för hela det svenska samhället. Demokratin måste ständigt värnas och utvecklas.

Att veta och känna att man som medborgare kan påverka genom till exempel de allmänna valen. Att bli hörd genom att fritt kunna framföra sina åsikter eller organisera sig tillsammans med andra. Att ha tilltro till att rättsprocessen är rättvis och att

tjänstemännen är opartiska. Att lita på demokratin innebär en minskad risk för känslan av utanförskap.

Men demokratin ställer också krav på att medborgarna engagerar sig – demokratin är inte gratis. Det är viktigt att demokratins funktionssätt blir tydligt redan i unga år.

Kommunen ska stödja ett rikt föreningsliv, som verkar i demokratisk anda.

Medborgarnas möjlighet att komma med förslag bör ökas. Den befintliga funktionen med e-förslag ska vidareutvecklas.

Finskt förvaltningsområde

I Norrtälje kommun har ca 12% av invånarna sina rötter i Finland. Kommunen är sedan 2012 finskt förvaltningsområde, vilket innebär att sverigefinnar i kommunen har särskilda rättigheter enligt minoritetslagen. Det syftar till delaktighet och inflytande. Mycket bra arbete pågår, men mycket behöver bli bättre.

Äldreomsorg i form av exempelvis tvåspråkig verksamhet måste bli verklighet, då många tappar svenska språket i hög ålder eller vid exempelvis demenssjukdomar.

Informationen om rätten för eleverna att få modersmålsundervisning i finska måste bli bättre till både vårdnadshavare och elever.

Både Norrtälje kommun och Region Stockholm är finskt förvaltningsområde, därför bör även KSON (Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje) ingå i det.

Kultur, idrott och fritid

Kulturens och föreningslivets roll är att stärka människor, utveckla samhället och fördjupa demokratin. Det görs bland annat genom att tillhandahålla mötesplatser som bibliotek, museer, badhus, idrottsanläggningar, ungdomsgårdar, kulturverksamheter och genom att fördela stöd till föreningar. Centerpartiet vill stärka den inriktningen.

För att kultur och idrott ska vara mer tillgänglig för alla behöver den finnas nära och dessutom göras lättillgänglig. Kulturutbudet inom vård och omsorg ska utvecklas. Till exempel kan kommunens konstverk användas i högre grad inom vården och omsorgen.

Kultur i hela kommunen

Kulturens och föreningarnas mötesplatser bidrar till kreativa orter, som människor gärna vill besöka, leva och verka i. Våra bygdegårdar är ett bra exempel på en sådan mötesplats. Likaså hembygdsgårdarna, som har en viktig roll att visa upp vårt kulturarv. Både stödet till bygdegårdar och hembygdsgårdar behöver stärkas.

Studieförbunden ska fortsätta att vara en viktig resurs för folkbildningen i kommunen. Men även vara en aktör i projekt, kulturarrangemang och andra aktiviteter.

När man talar om kultur, glöms motorintresset ofta bort. Det är en del av Norrtäljes kulturidentitet och en fritidsaktivitet som engagerar i alla åldrar. Centerpartiet vill lyfta fram behovet, för särskilt de yngre motorintresserade, att ha en asfalterad plats att mötas på.

Skolbiblioteken och folkbiblioteken vill Centerpartiet samordna så att personal, lokaler och kommunens bokbuss kan utnyttjas bättre.

Arbetet med Skapande skola ska fortsätta liksom att kulturskolornas verksamheter ska finnas tillgängliga i hela kommunen.

Lyft idrottens föreningsliv

En stor del av kommunens kultur och idrott bedrivs av ideella föreningar och stiftelser. För detta utgår bland annat bidrag till att hålla anläggningarna i gott skick. Centerpartiet ser ett behov av att öka anläggningsbidragen.

Vissa inomhushallar, främst i Norrtälje stad, har ont om lediga tider att boka för föreningar. Centerpartiet vill se över villkoren för inte minst de yngre att kunna boka även de attraktiva tiderna. Dessutom behövs fler inomhushallar i de områden där efterfrågan är stor.

Idrott ska inte bara vara att tävla. Det måste också ges utrymme för motion och lek utan prestationskrav. Även sådan verksamhet måste ges utrymme i inomhushallarna. Därutöver vill vi också skapa fler platser för spontanidrott till exempel i form av aktivitetsplatser utspridda i staden och kommunens tätbebyggda områden.

Det ska finnas god tillgång till rid-, gång och cykelvägar – även på landsbygden.

Centerpartiet arbetar för att kommunen ska instifta ett lokalt Fair Play-pris för idrottsföreningar. Huvudsyftet med Fair Play är att skapa en lugn, trygg och utvecklande match- och träningsmiljö för barn och ungdomar. Fokus ska ligga på glädje, gemenskap och allas lika värde.

Kort och gott! En sammanfattning i punktform

Klimat

- Med aktivare energirådgivning vill vi att invånarna i högre grad ska kunna bidra till att mer energi produceras och att energiförbrukningen minskas.
- Kommunens fordonspark ska fortsatt ställas om till biogas och el. Detta ska också vara ett kriterium vid kommunens upphandlingar.
- Kommunen behöver fler laddplatser för elbilar och tankställen för biogas och vätgas.
- Fler pendlarparkeringar ska byggas och de befintliga utökas där behovet är stort.
- Fortsatt satsning på kommunens byggnader avseende energibesparande åtgärder och förnybar energiproduktion.
- Kommunen ska bejaka vindkraftsparker till havs.
- Utveckla användandet av vätgas som en lagringsmetod för energi.
- Stimulera produktionen av biogas.
- Norrtälje behöver en tydlig träbyggnadsstrategi.
- Vid allt kommunalt byggande ska möjligheten att bygga i trä prövas.
- Möjligheten att redan i detaljplanarbetet förbereda för trähus måste tas tillvara.

Miljö

- Gör rejäla satsningar på avloppsreningsverken, för att minska utsläppet av miljöfarliga ämnen. Sträva efter att de certifieras.
- Avsätta medel för att restaurera sjöar.
- Enskilda och samfälligheters avloppslösningar ska tillåtas att använda modern teknik för lokala lösningar.
- Dagvattenhanteringen behöver förbättras med dagvattendammar och infiltrationsytor.
- Återanvändning och återvinning ska stimuleras genom satsningar på återvinningscentralerna.
- Fler gång- och cykelvägar ska byggas i hela kommunen, i synnerhet runt skolor, idrottsplatser, bad och större busshållplatser. Gärna genom att fler söker det anläggningsbidrag som finns.

Värdefulla natur- och kulturmiljöer

- De bästa åkermarkerna ska undantas från exploatering.
- Lantbrukarna måste fortsatt ges möjlighet att bruka jorden och skogen med moderna metoder.
- Skapa ett Science Center på Färsna Gård.
- Kommunen ska göra de egna skogarna mer tillgängliga för invånarnas aktiviteter.

- Lyft fram och tillgängliggör kommunens intressanta forn- och kulturlämningar.

Närodlat mat

- Andelen tillagningskök i skolor och omsorg ska öka.
- Köttet i de offentliga köken ska komma från djur som levt ett bra djurliv.
- Råvaror ska i största möjliga utsträckning komma från närområdet.
- Kontroll av vildsvinskött ska ske lokalt så att köttet kan säljas till lokala butiker och restauranger.

Hela kommunen ska leva och utvecklas

Kommunens ekonomi

- Kommunens ekonomi ska vara i balans för att möjliggöra en fortsatt positiv utveckling.
- Kommunalskatten bör inte höjas.

Landsbygd

- Alla beslut som tas av kommunen ska landsbygdssäkras
- Centerpartiet vill att kommunen ska dela upphandlingarna i mindre volymer, så att lokala producenter också kan erbjuda sina produkter.
- God åkermark ska inte bebyggas eller på annat vis exploateras.
- Värna det produktiva skogsbruket.
- Fortsätt att utveckla det goda arbetet i Landsbygdsrådet.
- Arbeta för fler närproducerade livsmedel, inklusive viltkött i det offentliga köket.
- Underlätta för jägare att få avsättning för viltköttet.
- Åtgärder ska vidtas för att underlätta för hästföretagare och alla de invånare som har hästen som livsstil, exempelvis genom att stimulera anläggning av ridvägar samt att det byggs ett hästcentrum.

Skärgård

- Allmänna kommunikationer samt service måste erbjudas året runt i skärgården.
- Centerpartiet verkar för ett differentierat och flexibelt strandskydd.
- Förbättra förutsättningarna för det kustnära och småskaliga fisket.
- Det storskaliga industrifisket måste stoppas.
- Populationen av skarv och säl ska hållas i rimlig balans.

Norrtälje stad växer

- Centerpartiet värnar om stadskärnan, stadens gröna lungor samt platser för rekreation.
- En större bredd av bostadstyper ska finnas i utbudet.
- Det måste skapas en mer cykelvänlig miljö i staden och omgivande områden.
- Parkeringsnormen behöver höjas, så att de boende inte hindrar besökande i staden att parkera.
- Ett parkeringshus med resecentrum vid Campus Roslagen, södra infarten ska byggas.

Kommunikationer

- Väg 280 läggs om med en förbifart utanför Rimbo.
- Roslagsbanan ska förlängas från Kårsta via Rö till Rimbo.
- Busslinje 639 måste uppgraderas till en stombusslinje.
- Direktbuss från Norrtälje till Arlanda via Rimbo och Gottröra.
- Underlätta användandet av kollektivtrafiken genom att anlägga fler pendlarparkeringar.
- Ytterligare satsningar ska göras på gång- och cykelvägar, både i tätorterna och på landsbygden.
- Skapa fler ställplatser för husbilar och husvagnar samt anlägg fler rastplatser längs vägarna.
- Post och pakethantering till öarna måste förbättras.
- Kommunen måste ta ett ansvar för bredbandsfiber till de platser som de kommersiella aktörerna inte täcker in.

Vår närmaste omvärld

- Vad gäller Roslagsbanans utbyggnad via Rö till Rimbo bör kommunen aktivt samverka med Vallentuna.
- Bostadsbyggandet i de västra kommundelarna kring väg 77 bör öka.
- Förbättra kommunikationerna till Uppsala, Arlanda och Östhammar.
- Tillsätt en arbetsgrupp för att undersöka möjligheterna att utveckla Närtunaområdet.
- Norrtälje är Sveriges port österut, vi vill utöka samarbetet med Åland.

Företagande och arbete

Jobb i hela kommunen!

- Upphandlingar ska delas upp i mindre delar, så att små företag kan konkurrera.

- Centerpartiet vill att kommunen ska ta fler fram planer för verksamhetsområden för industri och handel i alla delar av kommunen.
- Lärlingsjobb ska utvecklas i samarbete med företag och kommunal verksamhet.
- Kommunen ska medverka till att fler får sommarjobb i de kommunala verksamheterna och i de lokala företagen.
- Kommunen ska erbjuda UF-verksamhet (Ung Företagsamhet) för alla gymnasieelever.
- Kommunen behöver ta ett större ansvar för samordningen av bredbandsutbyggnaden där kommersiella företag inte bygger.
- Centerpartiet vill verka för att fler högskole- och yrkesutbildningar förläggs till kommunen.
- Centerpartiet vill verka för ett water science center som kan locka företag och entreprenörer inom vattenteknik.

Vård och omsorg

Vård och omsorg nära dig

- Fler filialer behövs till befintliga vårdcentraler, så att vården ska kunna erbjudas närmare patienten.
- Centerpartiet vill att patienterna ska ha större möjlighet att träffa samma vårdpersonal vid sina besök.

Primärvården

- Vi arbetar för fler mobila vårdlösningar (mammografibuss, mobil röntgen, läkare med mera) för hembesök i de yttre delarna av kommunen.
- Vårdcentraler med fast läkarkontakt ska finnas nära dig.
- Primärvård, barnavård och mödravård samt sjukgymnast ska finnas nära dig.
- Norrtälje-modellen med samordning av vård och omsorg vill vi ska vidareutvecklas med hemtjänst och hemsjukvård knutet till en vårdcentral.
- Vi kommer att arbeta för att förstärka läkarmottagningarna som första instans till psykiatrin.
- Tidsbegränsade tjänstebostäder behövs för att underlätta rekrytering av läkare och sjuksköterskor.

Omsorg om äldre

- God äldreomsorg med säkerställd kvalitet i hela kommunen.
- Vi arbetar för fler boenden av olika slag för äldre att välja mellan.
- Det ska finnas en samordnare för hemtjänstservice.
- Anhörigstödet behöver byggas ut och förbättras.

- I hemtjänsten och hemsjukvården ska brukaren i så stor omfattning som möjligt möta samma personal.

Sjukhuset

- Akutmottagningen och närakuten behöver byggas ut.
- Sjukhusets kapacitet behöver ökas och mer ändamålsenliga lokaler skapas.
- Möjligheterna till en barnmorskeledd förlossningsavdelning behöver utredas.

Psykiatrisk vård

- Psykiatriska och barnpsykiatriska vårdkedjan ska genom Norrtälje-modellen stärkas.

Stöd och service till dig med funktionsnedsättning

- Ökad rätt att själv bestämma över innehållet i stöd som ges.
- Införa en ombudsman för funktionshinderfrågor.
- Skapa ökade möjligheter till jobb och sysselsättning.
- Ökade möjligheter till eftergymnasial utbildning.

En god folkhälsa

- Alla kommunala beslut ska inkludera folkhälsoperspektivet.

Trygghet i hela kommunen

Trygghet i vardagen

- Barnperspektivet ska genomsyra alla kommunens beslut.
- Öppna förskolor i hela kommunen.
- Fler fältare och poliser vid busstationen.
- Vi ska fortsätta med insatser som gör att den fysiska miljön upplevs tryggare.
- Centerpartiet tar tydligt avstånd från varje förslag att införa tiggeriförbud.

Migration och integration

- Kommunen behöver utveckla samarbetet kring integrationen med civilsamhället, arbetsförmedlingen och näringslivet.

HBTQIA

- Alla i Norrtälje kommun har rätt att känna sig trygga med att kunna leva med den sexualitet man själv identifierar sig med.
- Kommunen ska ha ett inkluderande arbetssätt.

Skola och utbildning

Förskolan

- Öka andelen förskolelärare per barngrupp eller minska grupperna.
- Skapa resursförskolor på flera ställen i kommunen.
- Säkerställ att det finns en kommunal förskola med nattis i centrala Norrtälje.
- Säkerställ att det finns minst en tvåspråkig förskoleavdelning med det nationella minoritetsspråket finska.

Grundskolan

- Alla barn ska ges möjlighet att lyckas i grundskolan med rätt hjälp och stöd oavsett om det är specialpedagog, resursklass eller mindre studiegrupp som behövs.
- Skolan ska i samverkan med det lokala kultur- och föreningslivet ge eleverna möjlighet att utvecklas även efter skoldagens slut.
- Upphandlingen av skolskjutsar ska göras med fokus på leverans kvalitet.
- Varje skola rustas upp med fina omklädningsrum med enskilda duschar och en i övrigt trygg miljö.
- Skapa ytterligare en resursskola i Norrtälje kommun.
- Fortsatt satsning på barn- och elevhälsan.
- Öka samverkan mellan barn- och ungdomspsykiatri, barn- och elevhälsan och socialtjänsten.
- Mer närproducerad mat tillagad på plats och gärna i lokala tillagningskök.
- Värna elevernas tillgång till skolbibliotek i hela kommunen.

Gymnasieskolan

- Skapa en gymnasial utbildning med inriktning mot vattenteknik (Watertech).
- Alla yrkeslinjestudenter ska ges möjlighet att få behörighet till högskola.
- Rodengymnasiet ska rustas upp och tillgång till parkeringsplatser för eleverna måste säkerställas.

Grundsärskolan och gymnasiesärskolan

- Grundsärskolans behöver få bättre, ändamålsenliga lokaler för befintlig undervisning och för ett ökat elevantal.
- Gymnasiesärskolans verksamhet ska vara en naturligt integrerad del i Rodengymnasiet.
- Programutbudet för gymnasiesärskolan ska tas fram utifrån elevernas önskemål och behov, i samverkan med föräldrar och vårdnadshavare.
- Möjligheter till arbete och vidare studier måste förbättras.

Högre utbildning

- Fortsätt att utveckla tekniskt basår både i Hallstavik och Norrtälje, som gör att fler får möjlighet till ingenjörsutbildningar.
- Erbjuder ännu fler högskoleutbildningar, där studiegruppen läser lokalt i Norrtälje kommun.
- Satsa på fler yrkeshögskoleutbildningar på Campus Roslagen, både för vidareutbildning i ett befintligt yrke eller ett helt nytt.

Ung i Norrtälje kommun

- Centerpartiet ska verka för att det skapas bostäder som ungdomar har råd med och har en kötid som är rimlig.
- Centerpartiet ska verka för att kommunen bygger ett nytt U-hus i samråd med ungdomarna.
- Centerpartiet ska fortsätta arbetet med att etablera ett ungdomsråd.

Demokrati

Värna och utveckla demokratin

- Kommunen ska stödja ett rikt föreningsliv som verkar i demokratisk anda.
- Medborgarnas möjlighet att komma med förslag bör ökas. Den befintliga funktionen med e-förslag ska vidareutvecklas.

Finskt förvaltningsområde

- Äldreomsorg i form av exempelvis tvåspråkig verksamhet måste bli verklighet.
- Informationen om rätten för eleverna att få modersmålsundervisning i finska måste bli bättre till både vårdnadshavare och elever.
- Verka för att även KSON ingår i det finska förvaltningsområdet.

Kultur, idrott och fritid

- Kultur och idrott ska vara tillgängligt för alla i hela kommunen oberoende var man bor eller vilka förutsättningar man har.

Kultur i hela kommunen

- Centerpartiet vill ge unga motorintresserade en asfalterad plats att mötas på.
- Centerpartiet vill samordna skol- och folkbiblioteken bättre så resurserna kan användas effektivare.

- Arbetet med Skapande skola ska fortsätta liksom att kulturskolornas verksamheter ska finnas tillgängliga i hela kommunen.
- Studieförbunden ska fortsätta att vara en viktig resurs för folkbildningen i kommunen.
- Kulturutbudet inom vård och omsorg ska utvecklas. Till exempel kan kommunens konstverk användas i högre grad på inom vården och omsorgen.
- Hembygdsgårdarnas och bygdegårdarnas viktiga roll behöver stärkas.

Lyft idrottens föreningar

- Anläggningsbidragen till ideella föreningar och stiftelser behöver ökas för att hjälpa till att hålla deras anläggningar i ett gott skick.
- Bygg fler inomhushallar, där behoven är som störst.
- Se över systemen för tilldelning av tider i inomhushallarna, så att de attraktiva tiderna fördelas rättvis och inte bara till tävlingsinriktade aktiviteter.
- Fair Play pris bör instiftas i kommunen.
- Det ska finnas möjligheter att utöva spontanidrott i hela kommunen.
- Det ska finnas god tillgång till rid-, gång- och cykelvägar – även på landsbygden.

Nu har du läst vårt lokala program för Norrtälje kommun. Om du tycker att det här låter som en bra politik, så vill vi gärna fortsätta att utveckla den tillsammans med dig. Bli medlem, var med och påverka!

Centerpartiet i Norrtälje kommun
Stockholmsvägen 1
761 43 Norrtälje

Telefon: 0176-12088

E-post: norrtalje@centerpartiet.se

Hemsida: <https://www.centerpartiet.se/norrtalje>

